

Autor: Tom Zaja

Asi v polovině Perského zálivu u největšího ropného pole na světě vybíhá do moře malý poloostrov velikosti Connecticutu. Tento polibek geomorfologické štěstěny učinil z katarského státu arabskou verzi *The Provision State* (přezdívka Connecticutu narážející na jeho bohatství – pozn. překl.), který od svého mírumilovného nabytí nezávislosti na Británii roku 1971 nashromáždil obří bohatství. Takřka přes noc se země začala topit v záplavě možností i problémů, vládnoucí režim se však rozhodně nedrží nijak u zdi. Věren své topografii se Katar ostře vklíňuje do místní politiky a buduje si postavení vlivného hráče a jím rozbouřené politické vlny se budou šířit i v dalekých vodách.

Kde je ten Karel?

Ctižádostivý Katar bývá podceňován, jelikož ho lidé často řadí do stejné škatulky jako ostatní rozmazlené země Zálivu, jejichž bohatství je nepřímě úměrné jejich pokoře. Katar se spíše než jako bohatý, neutrální a nezávislý stát profiluje jako politicky promiskuitní zemí, která se snaží koupit si přízeň všech (některých více než jiných) využitím strategie zvané „hedging.“ (jištění vkladů, rozkládání rizika) 1] Kataru se daří udržovat těsné vztahy s USA, Izraelem, Iránem i Palestinou. Katar rozhodně více než běžný národní stát připomíná rodinné panství, vládnoucí dynastie **Al Sání** si však mezi občany udržuje oblibu, o níž by většině předáků západních demokracií mohlo jen zdát.

Rozsah katarského bohatství lze jen stěží zveličít, jelikož jeho sociální a politické následky lze dosti dobře označit za bezprecedentní. Katařané neplatí daň z příjmu ani obratu a základní potřeby jako elektřinu či zdravotní péči mají od státu zajištěny zdarma. Občané si navykli na „kapesné“ z eráru až ve výši 7 tisíc amerických dolarů měsíčně – spolu s pozemky, zaručeným zaměstnáním ve státní správě a bezúročnými půjčkami. 2] Abychom dokázali plně docenit přeplněnost katarských truhlic, stačí se podívat třeba na jejich státní suverénní fondy spravující jmění ve výši 250 miliard dolarů.

Jen v samotné Británii vlastní Katařané nemovitosti, pozemky a kulturní památky za miliardy: od kasáren Chelsea a letiště Heathrow až po prestižní řetězce hotelů a budovu někdejší americké ambasády v srdci Mayfair. Zatím ještě nejde o dokonalý monopol – musí se dělit s lidmi jako je americko-židovská **rodina Glazerových**, která i přes jejich miliardové nabídky se zatím odmítá vzdát slavného **fotbalového klubu Manchester United**. Dynastie Al Sání si však nezdary příliš nepřipouští, a tak si brzy spravila chuť skandálně výhodným nákupem londýnské olympijské vesnice za polovic (což ovšem i tak bylo 500 milionů liber) a luxusního obchodního domu **Harrods** za už **spravedlivější 1,5 miliardy liber**. Aby snad někdo nebyl na ohledně identity nového vlastníka na pochybách, třepotá se dnes vysoko nad hlavami

apatických spotřebitelů katarská vlajka.

Masový rozprodej britských symbolů podle všeho veřejnost – snad s výjimkou čtenářské obce listu *The Daily Mail* – nijak zvlášť neznepokojil; Katarané se však i tak rozhodli zmírnit úder globalistického kladiva stavbou věcí, které mohli klidně stavět Britové. Tento konstruktivní příspěvek na sebe vzal formu nejnovější a nejvyšší budovy v západní Evropě: mrakodrapu **The Shard** – neofuturistické ohavnosti, která nápadně připomíná postmodernistický prezervativ pro Eiffelovu věž. Stavbu slavnostně otevíral premiér – ne však David Cameron, ale ministerský předseda Kataru, jelikož „společné vlastnictví“ v tomto případě znamená 95% katarský podíl. V současnosti každopádně katarské vládnoucí rodině prostřednictvím svých suverénních fondů a jejich různých filiálek patří **větší část** Londýna než té britské. Člověk může jen domýšlet, jakou politickou páku to propůjčuje v zemi s druhým nejvyšším zahraničním dluhem na světě.

Po více než tisíciletí nebyl Katar o mnoho víc než hlavním střediskem obchodu s perlami ve starém světě. Během několik málo desetiletí se však zemi podařilo nabýt horentní zahraniční aktiva a stát se globální metropolí, domovem jedné z největších mediálních sítí na světě, mezinárodních korporací a třetích největších aerolinek pro mezinárodní cestující. V roce 2022 se tu má uskutečnit **největší sportovní akce** v dějinách a katarskou bezpečnost i pokračující vliv garantují mocní spojenci. Zdá se, že dnes se novodobým katarským lovcům perel otevírá jako ústřice celý svět – což pro planetu sužovanou vykořisťováním a nerovností nemůže znamenat mnoho dobrého.

The Guardian, VICE a další levicová média měla dost slušnosti zveřejnit **expozé** otrokářských praktik v zemích Perského zálivu. Katar v tomto ohledu samozřejmě určuje tempo, jelikož kromě obvyklé přemíry mrakodrapů potřebuje včas postavit také dvanáct stadionů pro fotbalové mistrovství světa. Důvěřivým jihoasijským dělníkům po příchodu do země novodobí otrokáři roztrhají smlouvy a za zlomek smlouvené mzdy je nutí dřít úmorné dvanáctihodinové směny v nelidském vedru. Pasy jim zabavují ze zákona, aby tito zotročení dělníci nemohli uniknout zpět do svých domovů ve Třetím světě. Australská lidskoprávní organizace umístila Katar ve svém **žebříčku otroctví** na čtvrté místo, což je pro nejbohatší zemi na světě (**per capita**) skutečně nesmírně hanebné vysvědčení.

Tamější společnost je tak bohatá a konzumeristická, že prodavači často vracejí lhostejným zákazníkům místo drobných žvýkačky nebo sladkosti. Když si emír-otec na dovolené v Maroku zlomil nohu, při letu na švýcarskou kliniku ho doprovázelo devět trysekáčů. Nemravné bohatství a dekadence na jedné a bída statisíců zotročených dělníků na druhé straně představují skutečně nepochopitelné a bolestné srovnání. Zahraniční pracovníci by klidně mohli dostávat spravedlivou odměnu, aniž by vládnoucí elity nebo občané pocítili sebemenší újmu. V rukou nectných boháčů se však neomezené konto stává ďáblou municí a to, na co katarské vládnoucí vrstvy podle mnohých své příjmy vynakládají, je dokonce ještě podstatě horší než jejich původ.

Dokonce i v mainstreamu se pohybující lidé si pomalu začínají uvědomovat znepokojivou skutečnost: Katar se stal jedním z nejštvěřejších prasátek světového terorismu. Až dvanáct

významných Katařanů je zapletených do financování džihádistických skupin jako an-Nusrá, které se nejprve spojila a později oddělila od ISIS. Katarského vládního představitele Salima al-Kurawiho dopadli během jeho práce na ministerstvu zahraničí, jak vyvádí peníze pro Al-Káida. Bratrance ministra zahraničí zase zadrželi v Libanonu za sponzorování Al-Káidy, po intenzivním diplomatickém nátlaku – kdy katarská vláda údajně pohrozila vyhoštěním 30 000 libanonských občanů ze země – však byl propuštěn ještě před začátkem procesu.

Žádným tajemstvím pak není ani zásadní úloha Kataru při změnách režimů v muslimském světě prostřednictvím podpory **Muslimského bratrstva** i své velice vlivné mediální sítě **Al-Džazíra**. Při libyjském arabském jaru zavlála nad dobytým Kaddáfího sídlem právě katarská vlajka.

Se smrtí excentrického a někdy nepoddajného plukovníka se pozornost rychle obrátila k uhlazenému doktoru **Bašáru Asadovi**, jehož úspěšná a oblíbená vláda ovšem rétoriku světového řádu „Asad musí být svržen“ nijak neobměkčila. Katar se samozřejmě i s dalšími obvyklými podezřelými ocitl v centru dění. Při skandálu, který si měl pravděpodobně získat větší publicitu než fiasko z Běngházi, ukázaly uniklé emaily britského obchodníka se zbraněmi ze společnosti Britam na existenci Katařany sponzorované dohody dodat syrským rebelům v rámci prý „Washingtonem schválené“ akce chemické zbraně. Celá zpráva bez dalšího vysvětlení kvapně zmizela z **mainstreamových** i **alternativních** médií, což by naznačovalo, že dokumenty byly skutečně tak legitimní, jak softwaroví experti ze soukromého sektoru tvrdili. Případné použití chemických zbraní byl samozřejmě prezidentem Obamou deklarovaný důvod k vojenské intervenci, přestože jeho ultimáta pod náprekem syrských pouštních bouří zjevně mnoho nevydrží.

Od vypuknutí syrského konfliktu se západní mediální pokrytí řídí obnošenou zásadou „Za demokracii!“ a pokřiveným vyobrazováním velikosti i složení ukřivděných opozičníků. Upřímnou analýzu geopolitických manévřů z větší části nahradila válečná **mýdlová opera**, protože podrobnější rozbor by nevyhnutelně odhalil západní konflikt zájmů. Načasování vypuknutí války v roce 2011 současně se zostřením soupeření o energetické zdroje a infrastrukturu naznačuje, že věci se mají jinak, než by se na první pohled zdálo.

Dva roky před vypuknutím války odmítl Asad podepsat navrhovanou dohodu s Katarom o výstavbě ropovodu z katarského ropného pole **North Dome** přes Saúdskou Arábii, Jordánsko, Sýrii, Turecko až do Evropy. Francouzská tisková agentura AFP napsala, že Asad se k tomu rozhodl, aby ochránil zájmy svých ruských spojenců, hlavního dodavatele zemního plynu do Evropy. Následně se v roce 2011 syrský režim zavázal k výstavbě ropovodu **Írán-Irák-Sýrie – a právě tehdy vypukly protesty směřující k odstranění Asada z prezidentského postu**. Íránské naleziště zemního plynu **Jižní Pars** sice přiléhá ke katarskému North Dome, **spor o to**, kterou trasou se na cestu do Sýrie plyn vydá, však činí z podmořské těžební oblasti zásadní ekonomické i politické téma.

Přidat do rovnice náboženství pak už byla hračka, jelikož v Íránu i Iráku tvoří většinu šíité, zatímco Asad je snášenlivý **alavita**. Země Perského zálivu, Jordánsko, Turecko i jejich spojenci/žoldáci z ISIS jsou sunnité. Obchodování Turecka s ropou z polí ovládaných ISIS bylo

myslím popsáno dostatečně, stejně jako využívání války k perzekuci syrských Kurdů, jejichž úspěšná mírumilovná autonomie dává **nežádoucí příklad** Kurdům tureckým. Ještě větší protisyrský zájem však vychází z turecké závislosti na íránské ropě a touze po poplatcích z katarského ropovodu. Turecku hrozí, že bude vybudováním podmořského ropovodu z ruské základny v syrském Tartúsu do Evropy ponecháno stranou.

Kontakty s Izraelem a Muslimským bratrstvem

Zájem Izraele v syrském konfliktu vychází z tradičního nepřátelství s touto zemí, na níž dobyl a dodnes okupuje **Golanské výšiny** a jejíž režim podporuje Palestince. Vlastní izraelské zásoby zemního plynu, které je třeba napojit na cenově dostupný a přáteli provozovaný ropovod, pak nabídl lahodnou třešničku na dortu.

Někdejší francouzský ministr zahraničí Roland Dumas v **nezaujatém rozhovoru** pro francouzskou televizi promluvil o neobvyklém setkání z roku 2009 s britskými zástupci, podle nichž v Sýrii probíhaly přípravy na akci a výcvik „bojovníků.“ Na otázku, za jakým účelem, Dumas zdůraznil problematičnost syrského režimu kvůli jeho „protiizraelskému“ naladění a odkázal na slova izraelského premiéra, že politikou jeho státu je pokusit se vycházet se sousedy, ale „zničit ty, kteří s námi vycházet odmítají.“

Tuto verzi podporuje i Julian Assange, podle něhož se americké plány na svržení Asada datují přinejmenším do roku 2006, jak dokazuje uniklá zpráva amerického vyslance v Damašku Williama Roebucka.

„Součástí syrského problému jsou i sousedící američtí spojenci, v zásadě Saúdové a Katar, kteří tam pumpují zbraně. I Turecko hraje významnou úlohu. Všichni se touží stát hegemonickou silou v regionu. A Izrael by si nepochybně v případě dostatečné destabilizace Sýrie mohl ponechat Golanské výšiny napořád, případně své území ještě rozšířit. Takže kolem Sýrie krouží hejno hladových žraloků, připravených odtrhnout si z ní sousto...“ **Julian Assange, RT, 9. září 2015.**

Izraelský premiér Netanjahu **nedávno skutečně prohlásil**, že se jeho země „Golanských výšin nikdy nevzdá.“

Pochybovačům o nezávislosti analýzy zakladatele WikiLeaks přidávám ještě machiavelistický náhled předního vojenského analytika listu *Haaretz* Amose Harela, jehož názorům často naslouchají i nejvyšší političtí představitelé země.

„Válka v Sýrii v zásadě prospěla izraelským zájmům. Ze syrské armády po urputných bojích zbyl jen stín její někdejší síly. A hlavní protivník Izraele na severu Hizballáh ztrácí v bojích každý měsíc tucty svých lidí. Izrael potichu přeje oběma stranám hodně štěstí a nijak by se nebránil několika dalším letům krveprolévání

bez jasného vítěze.” Amos Harel, Haaretz, 21. února 2016.

Britsko-americko-turecko-katarsko-izraelsko-saúdské spojenectví svedlo dohromady některé těžké geopolitické váhy, ale iniciativy se nejaktivněji chopil maličký Katar, protože může získat nejvíc. Do změny syrského režimu investoval zřejmě nejvíc, do čehož by se nepustil bez jisté podpory spojenců, kteří pak samozřejmě mají své vlastní požadavky. Turecko oznámilo zřízení vojenské základny v Kataru k boji se „společným nepřítelem.” Už dnes hostí Katar největší americkou vojenskou základnu v oblasti, s desetitisícovou posádkou, šesti kampusy amerických univerzit a pobočkami všech amerických řetězců s rychlým občerstvením.

Dalším významným spojencem na katarské výplatní pásce je **Muslimské bratrstvo**, kterému pomáhají výměnou za mír s Katarem umetat cestičku k moci v Jordánsku a Sýrii. Kdyby skutečně došlo k překreslení geopolitické mapy tímto způsobem, dopady na světový trh se zemním plynem by byly výhodné pro Katar a pohoršily by si naopak Rusko, Írán, Irák, Sýrie i Čína. **To pochopitelně syrskému režimu, který si je situace i aktérů dobře vědom, neuniklo. Ze všech nepřátel napomáhajících prolévání krve syrského lidu považuje Damašek Katar za toho nejhoršího, jak vyplývá ze stížnosti k OSN.**

Za pět let válčení v Sýrii zahynulo několik set tisíc lidí a jedenáct milionů jich muselo opustit své domovy. Většina z uprchlíků neodešla do Evropy, ale do sousedních zemí: Jordánska, Iráku, Libanonu a Turecka. **Většina z „evropské” uprchlické vlny i přes tvrzení o opaku ze Sýrie nepřišla.** Pokrytectví bohatých států Zálivu, které odmítly přijmout jediného syrského uprchlíka, se dostalo obecného odsouzení dokonce i v progresivních médiích. Nikoho nepřijala ani „jediná demokracie na Blízkém východě,” kritika však byla v tomto případě o poznání nesmělejší. **Benjamin Netanjahu o uprchlících prohlásil: „Nedovolíme, aby Izrael zaplavila vlna ilegálních imigrantů a teroristů.”**

Netušených výšin pokrytectví se podařilo dosáhnout zostuzené BBC svou obranou států Zálivu z úst **Michaela Stephense**, zaměstnance britsko-katarského bezpečnostně politického think-tanku RUSI (Royal United Services Institute).

„Příliv tisíců Syřanů během krátké doby by ohrozil velice křehkou demografickou rovnováhu, na níž závisí fungování zemí Perského zálivu.

Panují zde nemalé obavy, že by se Syřané věrní Bašáru Asadovi mohli pokusit infiltrovat země Zálivu s cílem pomstít se.

Vysoká fluktuace kvalifikované i nekvalifikované pracovní síly umožňuje zdejšímu arabskému obyvatelstvu udržet si své dominantní postavení, aniž by je převálcovali Arabové z jiných zemí nebo jihoasijské dělníky.

Rozsah demografické hrozby, kterou syrští uprchlíci představují pro

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

identitu a sociální harmonii Zálivu, nemá obdoby (dokonce ani v palestinském exodu roku 1948).“ Michael Stephens, BBC, 7. září 2015.

V případě západních zemí jsou samozřejmě obavy o identitu a sociální harmonii „rasistické;“ u zemí nezápadních se však očividně dají označit za naprosto legitimní.

Bezpečnostní konzultant Stephens má alespoň dost studu na to nepatologizovat bezpečnostní riziko představované „mstícími se Syřany“ (což znamená faktické uznání podílu států Zálivu na syrské válce), ale jeho pokusy na antropologickém a demografickém kolbišti jsou poněkud rozpačité. Většina uprchlíků jsou arabsky mluvící sunnitští muslimové, a tím pádem velice kompatibilní lidé – beduínští Arabové dokonce při sčítání lidu v zemích Zálivu ani netvoří samostatnou kategorii. Katar a Spojené arabské emiráty skutečně jsou zeměmi s demograficky křehkou menšinou občanů, což však neplatí o Saúdské Arábii a dalších. Katar a SAE však očividně před mladými a fyzicky zdatnými uprchlíky z arabských zemí dávají přednost importu dělníků [z Asie].

Poznámky:

1] Kamrava, M. (2013). *Qatar: Small State, Big Politics* (s.13). Ithaca, NY: Cornell University Press.

2] Kamrava, M. (2013). *Qatar: Small State, Big Politics* (s.66). Ithaca, NY: Cornell University Press.

První část článku *Kooky Qatar — More dough than you can sheikh a stick at* vyšla na stránkách *The Occidental Observer* 19. května 2016.